

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

COVALENCO Elena
CATAN Liliana
DIACONU Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Duca Denis în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

GORE Fiodor XXXXX, *născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.12.2016 – 26.01.2018;

Instanța de apel: 13.12.2018 – 27.06.2018;

Instanța de recurs: 05.09.2018 – 21.11.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2018 Gore F. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de intermediar privind angajarea în muncă pentru un termen de 4 ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate inculpatului din prezenta sentință și din sentința Judecătorei Ungheni din 02.07.2015, definitiv acestuia i-a fost stabilită pedeapsa de 9 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 lei, ce urmează să fie executată separat, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de intermediar privind angajarea în muncă pe un termen de 4 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Babei V. privind încasarea prejudiciului material în valoare de 60000 ruble rusești, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Deadebaev T., în privința căreia cauza nu se judecă în procedura recursului ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Gore F. și Deadebaev T., într-o zi nestabilită de la finele lunii august 2012, aflându-se la domiciliul

lui Babei V. din localitatea Sverdiac, r-nul Rîșcani, acționând intenționat și de comun acord, precum și urmărind scopul exploatării prin muncă, în condiții similare sclaviei, profitând de poziția de vulnerabilitate, manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă în Federația Rusă, cu un venit eminent, l-au recrutat pe Babei V., transportându-l în sat. Agronom din Regiunea Lipețk, Federația Rusă, unde în continuarea acțiunilor infracționale, i-au reținut pașaportul, lipsindu-l de posibilitatea manifestării voinței față de munca cu întreruperea lucrului la propria dorință, refuzându-i restituirea pașaportului, cu impunerea exercitării diferitor lucrări agricole până în decembrie 2012, asigurându-i doar condiții minime de trai, fără remunerarea muncii prestate și maltratându-l în cazul refuzului de a munci.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal – trafic de ființe umane, adică *recrutarea și transportarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, în condiții similare sclaviei, săvârșită prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin confiscarea documentelor, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane*”.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către ambii inculpați și de avocatul Cucoș V. în interesele lui Gore F.

3.1. Avocatul Cucoș V. acționând în numele inculpatului, a solicitat casarea sentinței și achitarea lui Gore F., din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele traficului de ființe umane prevăzut la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, invocând în acest aspect aprecierea neobiectivă a declarațiilor părții vătămate Babei V., prin care a negat aplicarea violenței, impunerea la munci cu lipsirea voinței de a refuza prestarea lor, precum și a martorului Luca R., care a confirmat deplasarea la muncă cu inculpatul Gore F. și fiica părții vătămate – Harabara R., neavând pretenții față de el, pașapoartele fiindu-le ridicate pentru înregistrare temporară pe teritoriul FR, martorul Rusnac A. văzându-i pe inculpați doar în ziua ieșirii din țară, iar Jdanov Ig. în cadrul audierii la faza urmăririi penale confirmând încheierea cu Babei V. a contractului de muncă, în care erau stipulate toate condițiile, fiindu-i perfectat permis de lucru, cu cazare în cămin, asigurându-i hrană de trei ori pe zi la cantină, salariu fiindu-i achitat în dependență de volumul lucrului efectuat, pentru ce s-a semnat în borderou, muncind în brigada lui Țurcan S.

3.2. Inculpatul Gore F., la fel, a solicitat dispunerea achitării în privința sa, deoarece probele administrate la caz și puse la baza sentinței de condamnare sunt contradictorii și se bazează pe declarațiile neveridice a părții vătămate și a martorilor din partea acuzării.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2018, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, se raliază la statuările din sentință vizavi de circumstanțele de fapt și de drept din această cauză, just

fiind stabilită vinovăția inculpaților în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, care a fost dovedită cu certitudine prin probe administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată.

În acest aspect, concluzia instanței de apel a rezultat din corectitudinea aplicării de către instanță, pe parcursul judecării cauzei, a normelor legislației procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă a cauzei penale cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității procesului penal (art. 314 CPP); în limita învinuirii formulate în rechizitoriu (art. 325 alin. (1) CPP); cu verificarea tuturor împrejurărilor de fapt și constatarea certă a aspectelor de drept importante pentru justa soluționare a cauzei, printr-o cercetare amplă a probelor administrate de către organul de urmărire penală, cărora li s-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinenței, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce (art. 100-101 CPP).

Drept urmare, constatând vinovăția inculpaților de comiterea traficului de ființe umane, instanța de fond a dat o apreciere obiectivă depozițiilor părților în coraport cu probatoriului administrat la faza urmăririi penale, ce a servit obiect de cercetare judecătorească și care vine să o confirme prin depozițiile martorilor și celelalte probe materiale din dosar.

La caz, s-a constatat cu certitudine că, perioada în care Babei V. a fost angajat la munci sezoniere în Federația Rusă a durat din octombrie până în decembrie 2012. Deși, potrivit actelor oficiale anexate la dosar, victima a fost inclusă la muncă în brigada lui Țurcanu S. această împrejurare nu reduce gradul de responsabilitate și nu constituie temei de achitare a inculpaților, în situația în care prin acțiunile întreprinse de ei se confirmă prezența elementelor constitutive ale componentei infracțiunii de trafic de ființe umane, prevăzută la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal manifestată prin, recrutarea și transportarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, în condiții similare sclaviei, prin confiscarea documentelor, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, săvârșite de două sau mai multe persoane.

În ce privește exploatarea prin muncă în condiții similare sclaviei, aceasta se confirmă prin însuși situația în care a nimerit partea vătămată Babei V., fiind impus de a munci contrar voinței sale, pe o durată îndelungată de timp, fără acordarea minimului necesar de vestimentație și hrană de o calitate accesibilă în perioada rece a anului, precum și a condițiilor decente de trai, rezultate prin actele de verificare a imobilului, cu ridicarea și reținerea pe perioada respectivă a actului de identitate, lipsindu-l de dreptul liberii circulații.

În vederea fundamentării acestei concluzii, instanța de apel a făcut trimitere la recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în Hotărârea nr. 37 din 22.11.2004 *cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii*, precum și la doctrina penală, potrivit căreia obiectul material sau nematerial al infracțiunii analizate îl reprezintă, după caz: corpul victimei; documentele; plățile sau beneficiile, latura obiectivă exprimându-se în fapta prejudiciabilă ce cuprinde două acțiuni (inacțiuni) cu caracter alternativ: 1) *acțiunea principală manifestată prin recrutare; transportare; transferul; adăpostirea și primirea*

victimei și 2) acțiunea sau inacțiunea adiacentă de exploatare forțată prin muncă, ce se află în legătură de cauzalitate, formând o infracțiune formală ce se consumă odată cu comiterea cel puțin a unei din acțiunile ce-i identifică latura obiectivă, prin muncă sau servicii forțate în sensul legii penale, înțelegându-se însușirea unei anumite cantități de muncă străină, acapararea unei părți din roadele muncii altei persoane, inclusiv prin asuprire, prigonire, oprinare, achitarea unei plăți simbolice, sau impunerea la efectuarea unor servicii, contrar dorinței persoanei, din care făptuitorul se alege cu anumite foloase.

Totodată, după cum rezultă din pct. 5) al Legii privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane din 20.10.2005, prin „confiscarea documentelor” se înțelege lipsirea sub orice formă a victimei de pașaport, buletinul de identitare sau documentul de călătorie.

La fel, în corespundere cu pct. 10) din art. 2 al Legii nominalizate, prin „stare de vulnerabilitate” se înțelege starea principală în care se află persoana, astfel încât aceasta este dispusă să se supună abuzului sau exploatării, în special din cauza: a) situației precare din punctul de vedere al supraviețuirii sociale; b) situației condiționate de vârstă, sarcină, boală, infirmitate, deficiență fizică sau mintală; c) situației precare și ilegale de intrare sau ședere în țara de tranzit sau de destinație.

La rândul său înșelăciunea presupune fie prezentarea vădit falsă a realității, fie trecerea sub tăcere a realității, care constă în ascunderea de victimă a faptelor și circumstanțelor care comportă semnificație în împrejurările concrete respective, astfel încât în sensul art.165 alin. (1) Cod penal, victima este indusă în eroare sau îi este menținută eroarea în legătură cu anumite împrejurări de drept sau de fapt legate de: a) natura muncii sau a serviciilor care urmează a fi propuse victimei; b) condițiile de muncă; c) posibilitatea de a părăsi locul șederii sale; d) alte împrejurări legate de exploatarea victimei.

Fiind o infracțiune formală, traficul de ființe umane se consumă din momentul obținerii controlului asupra posibilității victimei de a se deplasa nestingherit, iar în cazul recrutării, transportării și adăpostirii victimei, când aceste acțiuni sunt însoțite de una din modalitățile adiacente, ea se consideră consumată din momentul exercitării cel puțin a uneia din ele.

În ce privește latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 165 alin. (1) Cod penal, ea se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție directă, în prezența unuia din următoarele motive: interesul material, răzbunare, gelozie, invidie, ură, năzuința de a facilita săvârșirea unei alte infracțiuni; năzuința de a salva viața unei persoane apropiate; motive cu tentă sexuală; motive de ordin extremist etc., fiecare din ele reprezentând scopul de exploatare prin muncă sau servicii forțate.

Raportând aspectele faptice a cauzei la normele dreptului material specificate mai sus, instanța de apel a reținut prezența în acțiunile inculpaților a elementelor traficului de ființe umane în scop de exploatare prin muncă, ținându-se cont că victima Babei V. era în poziția de vulnerabilitate legată de lipsa unui izvor de venit stabil și loc de muncă pe teritoriul Republicii Moldova, cu determinarea lui de a pleca la muncă peste hotarele

țării, prin asigurarea transferului cu achitarea serviciilor de transportare și ridicarea actelor de identitate, ce a constituit un impediment pentru deplasarea liberă, inclusiv revenirea în țară, cu cazare în condiții nefavorabile și forțarea contra voinței de a presta munci, a căror remunerare nu s-a efectuat deplin și la timp, lipsa probatoriului în confirmarea cuantumului prejudiciului cauzat, ne influențând asupra încadrării juridice a faptei, de rând ce infracțiunea vizată cum s-a arătat mai sus, face parte din categoria celor formale.

Toate aceste împrejurări denotă corectitudinea încadrării acțiunilor inculpaților în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal și nu cea din art. 168 alin. (1) Cod penal, deoarece obținerea muncii de la Babei V. contrar voinței lui s-a efectuat prin constrângere și înșelăciune, ca urmare a traficării acestuia de către inculpați.

Totodată, nefiind necesară desființarea sentinței, Curtea de Apel a conchis asupra excluderii din conținutul învinuirii formulate inculpaților în rechizitoriu și din fapta constatată de prima instanță a agravantei: *aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, care deși a fost specificată, nu a primit încadrarea respectivă de la lit. f) alin. (2) a normei vizate și nici nu a fost confirmată prin probatoriul administrat la caz, fiind negată de către victima Babei V., iar ca urmare ne influențând încadrarea acțiunilor de la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Totodată, instanța s-a expus și asupra pedepsei aplicată inculpaților, pentru atenuarea cărei aceștia au pledat în cererile de apel ca urmare a reducerii cu 1/3 a părții neexecutate din pedeapsa închisorii, stabilită prin sentința Judecătorei Ungheni din 02.07.2015.

În această parte, s-a evidențiat că, la deliberare asupra categoriei și mărimii pedepsei, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor din art. 61 și 75 Cod penal, ce-i determină scopul și criteriile generale de individualizare, ținând cont de gravitatea și caracterul prejudiciabil a faptei comise, precum și de nivelul de conștientizare de către inculpați a pericolului ei pentru societatea ce luptă cu acest viciu, prin implementarea unui șir de acte normative îndreptate spre contracararea, prevenirea și excluderea activității criminale în acest sens, în raport cu personalitatea lor, care nu este la prima abatere de lege, ambii anterior fiind condamnați pentru fapte analogice comise cu intenție, însă pedepsele aplicate anterior neatingându-și scopul prevenirii activității criminale, ce a devenit o îndeletnicire pentru asigurarea propriei existențe, chiar și cu o caracteristică pozitivă de la locul de trai, având la întreținere trei copii minori, ce la moment se află sub supravegherea mamei inculpatei Deadebaev T., unul dintre ei având grad de dezabilitate.

Cât privește acțiunea civilă și soluția de respingere a acesteia pronunțată de către prima instanță, rezultând din necontestarea sentinței în această parte, Colegiul a păstrat-o neschimbată din lipsa datelor obiective ce ar confirma cuantumul despăgubirilor materiale solicitate de către victima Babei V.

6. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele de fond, avocatul Duca D. acționând în numele inculpatului, declară recurs ordinar solicitând casarea acestora și

dispunerea achitării în privința lui Gore F., din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane.

Recurentul, printre temeiurile prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală a evidențiat:

- alin. (1) pct. 2) instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33;

- alin. (1) pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- alin. (1) pct. 11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale;

- alin. (1) pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În cererea de recurs se menționează că, instanța de apel a descris probele acumulate la dosar, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, mai mult, și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal.

În asemenea circumstanțe este afectată obiectivitatea analizei probelor menționate, ce au stat la baza concluziei de condamnare, cu încălcarea principiilor contradictorialității în procesul penal și libera apreciere a probelor, prevăzute la art. 24 și 27 Cod de procedură penală, precum și a dreptului la apărare și în general al soluționării fondului apelului, or potrivit alin. (3) art. 8 Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea unei infracțiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Reieșind din conținutul art. 25, 28, 29, 113 Cod penal și dat fiind că prin natura ei, fapta presupune o prelungire în timp, infracțiunea este una continuă, având și un moment al epuizării, momentul în care încetează activitatea infracțională. Prin urmare, traficul de ființe umane săvârșit asupra lui Babei V. în perioada lunilor august - decembrie 2012, face parte din aceeași infracțiune continuă, pentru care Gore F. a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ungheni din 02.07.2015.

Aceste obiecții au fost ridicate de către apărător și în cadrul judecării apelului, însă au fost lăsate fără o apreciere corespunzătoare, deoarece în decizia motivată a Curții de Apel Bălți nu se regăsește nici o urmă de argumentare în respingerea viciilor invocate.

Mai mult, dispozitivul deciziei contravine motivării prin aceea că în dispozitiv sentința a fost menținută fără modificări, însă în motivarea deciziei, Colegiul a considerat necesar de a exclude din conținutul învinuirii formulate inculpaților în rechizitoriu și a faptei constatate de instanță, a agravantei *aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, care deși a fost specificată, nu a primit încadrarea respectivă la lit. f) alin. (2) a normei vizate și nici nu a fost confirmată prin probatoriul administrat la caz, fiind negată de către victima Babei V.

Circumstanțele expuse atestă că instanțele de fond nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri admitând erori grave de procedură în partea ce ține de verificarea declarațiilor și probelor materiale, respectiv nu a fost efectuat un

control corespunzător în fapt al apelului declarat, și mai mult componența completului de judecată în apel a fost constituit contrar prevederilor art. 33 Cod de procedură penală.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 11), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de avocatul Duca D. menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca vădit neîntemeiat, decizia instanței de apel fiind legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele formulate de recurent, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Totodată, se relevă că, potrivit dispoziției art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Astfel, din conținutul cererii se constată că, titularul acesteia, făcând trimitere la erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) 11) și 12) Cod de procedură penală, pledează pentru casarea totală a hotărârilor judecătorești adoptate de instanțele de fond, cu dispunerea achitării în privința lui Gore F., din motiv că în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane. De asemenea, avocatul indică asupra faptului că, instanța de apel a descris probele, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, întemeindu-și concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele avansate de recurent, Colegiul penal constată că argumentele expuse de partea apărării în cererea de recurs sunt vădit nefondate, iar vinovăția inculpatului a fost dovedită cu certitudine și în afara oricărui dubiu de către procuror, prin probele administrate în dosar și cercetate de instanțe.

Astfel, cu titlu introductiv, Colegiul menționează că invocarea unor pretinse erori admise de instanța de apel urmează a fi precedată de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora se circumscriu. În speță, recurentul, invocând temeiul de casare prevăzut de pct. 6), menționează despre faptul că instanța de apel nu a analizat și apreciat separat fiecare probă din dosar, întemeindu-și concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal.

Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei recurate, aceasta corespunde prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și cuprinde

temeiurile de fapt și de drept care au dus la adoptarea soluției expuse în pct. 4 din prezenta decizie.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, audiind părțile din proces pe marginea apelurilor declarate, a constatat că atât inculpatul Gore F. cât și apărătorul acestuia în ședința din 27 iunie 2018, și-au modificat cerințele din apeluri, inculpatul intervenind cu solicitarea de a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă, recunoscând parțial vina, iar avocatul Duca D. a solicitat încetarea procesului penal, din motiv că există o hotărâre judecătorească definitivă în privința aceleiași persoane, pentru aceeași faptă, având în vedere în acest sens sentința Judecătoriei Ungheni din 02 iulie 2015.

Cercetarea judecătorească în apel constă în administrarea probelor noi sau cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță. Totodată, se relevă că, cercetarea judecătorească în apel, ca etapă procesuală, este facultativă.

Apelantul este în drept să solicite administrarea probelor noi în condițiile prevăzute de art.413 alin.(3) din Codul de procedură penală sau cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță, ceea ce, la caz, apelanții nu au solicitat. Însă, în cazul în care apelantul-inculpat intervine cu solicitarea redozării pedepsei în privința sa, iar apărătorul acestuia solicită încetarea procesului, din motiv că există o hotărâre judecătorească definitivă în privința aceleiași persoane, pentru aceeași faptă, atunci instanța de apel se focusează preponderent asupra cerințelor părților, nefiind obligată devolutiv să analizeze prin prisma probatoriului administrat la caz, aspectele ce țin de vinovăția persoanei, mai ales când aceasta a recunoscut fapta și pledează pentru o pedeapsă mai blândă.

Față de cele ce preced, Colegiul ține să evidențieze faptul că, deși inculpatul nu a mai susținut în fața instanței de apel că este nevinovat, dar a intervenit doar cu solicitarea de a-i fi redozată pedeapsa, totuși în recurs, apărătorul acestuia, revine la poziția de nevinovăție solicitând achitarea.

În cauza dată, deși partea apărării pledează pentru achitarea inculpatului, totuși vinovăția acestuia a fost cu certitudine dovedită prin următoarele mijloace de probă, apreciate la justa lor valoare de către instanțele ierarhic inferioare și anume: *declarațiile părții vătămate Babei V., a martorilor Luca R., Biriuc M., Rusnac A., contractul de angajare la munci sezoniere a lui Babei V. în cadrul SRL "Агроном-сад" din s. Agronom, regiunea Lipețk, Federația Rusă, nr. 644 și 648 din 17.09.2012, care certifică începutul executării lucrărilor din 08.10.2012; ordinul de angajare nr. 106-K din 08.10.2012 în calitate de grădinar pe perioada 08.10.2012-28.12.2012; certificatul cadastral 48AB nr. 998728 din 24.03.2011, prin care se confirmă dreptul de proprietate a SRL "Агроном-сад" începând cu 03.08.2010, asupra clădirii căminului nelocuibil; conform contractului din 15.06.2012 și arendarea mai multor clădiri din regiunea Lipețk, r-nul Lebedeansk, sat. Agronom; prin p/v din 10.01.2014 cu planșa fotografică anexată la el, fiind cercetată clădirea căminului în care victima a locuit pe teritoriul Federației Ruse mijloace de probă administrate prin intermediul comisiei rogatorii, recunoscute și anexate la dosar în calitate de probe, la care a fost anexat și p/v de audiere a directorului SRL "Агроном-сад" I. Jdanov ce a confirmat angajarea la muncă*

în baza contractelor a cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv a lui V. Babei pe perioada noiembrie-decembrie 2012, achitarea salariilor fiind efectuată lunar în dependență de volumul muncilor efectuate, fiind inclus în brigada lui Țurcanu S. ce efectua controlul asupra lucrărilor executate, confirmând achitarea integrală a salariului, fapt confirmat prin semnăturile din borderoul de salarizare ce de altfel nu a fost prezentată de el.

Respectiv, atât prima instanță, cât și cea de apel, bazându-se pe aceste probe au statuat că, prin acțiunile întreprinse de inculpat acesta a realizat recrutarea și transportarea părții vătămate Babei V., cu consimțământul ultimului, în scop de exploatare prin muncă, în condiții similare sclaviei, săvârșită prin confiscarea documentelor, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane.

În speța dată, prin raportare la dispoziția art. 165 Cod penal, la interpretarea acțiunii de trafic urmează de avut în vedere că prin recrutare în scopul traficului de ființe umane se înțelege atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art.165 Cod penal. Prin transportare se înțelege deplasarea unei persoane dintr-un loc în altul în perimetrul unui stat sau peste frontieră, folosind diferite mijloace de transport ori pe jos. Prin exploatare prin muncă, în condiții similare sclaviei, se înțelege, în corespundere cu prevederile Convenției Organizației Internaționale a Muncii privind munca forțată sau obligatorie: a) determinarea victimei prin constrângere să îndeplinească o muncă pe care din propria inițiativă și voință nu ar îndeplini-o; b) punerea victimei în situația de a presta o muncă la care nu era obligată de a o efectua; c) ținerea persoanei în servitute pentru achitarea unei datorii; d) obținerea muncii sau a serviciilor prin înșelăciune, constrângere, violență sau amenințare cu violență.

Or, în cauza deferită judecării, procurorul a demonstrat cu certitudine că toate elementele descrise mai sus au fost realizate prin acțiunile întreprinse de inculpat, iar alegațiile recurentului precum că Gore F. nu a comis careva fapte prejudiciabile, care cad sub incidența elementelor infracțiunii de trafic de ființe umane, sunt vădit nefondate.

La fel, este greșită opinia apărătorul precum că, la baza condamnării inculpatului instanțele au pus în exclusivitate doar declarațiile părții vătămate, ceea ce nu corespunde realității, întrucât reieșind din partea descriptivă a hotărârilor contestate, se reține că instanțele au descris conținutul fiecărei probe din dosar și au analiza minuțios relevanța acestora pentru cauza dată, ajungând corect la concluzia că acestea sunt de natură să îl incrimineze pe Gore F. în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Pe de altă parte, Colegiul penal reamintește că aprecierea probelor, ca operațiune finală a activității de probațiune, permite judecătorului să determine măsura în care probele reflectă adevărul. Prin aprecierea tuturor probelor administrate, în ansamblul lor, judecătorul își formează convingerea cu privire la temeinicia sau netemeinicia acuzației, cu privire la măsura în care prezumția de nevinovăție a fost sau nu înlăturată prin probe certe de vinovăție, dacă se impune sau nu achitarea inculpatului pentru faptele deduse judecării. La caz, fiind respectate aceste cerințe, instanțele justificat au statuat că, Gore F. se face vinovat de recrutarea și transportarea părții vătămate Babei V. în Federația Rusă pentru exploatarea prin muncă a acestuia.

În acest sens, corect s-a expus Curtea de Apel Bălți prin specificarea că: „ ... *identificarea victimei V. Babei reieșind din poziția lui de vulnerabilitate legată de lipsa unui izvor de venit stabil și loc de muncă pe teritoriul RM, cu determinarea lui de a pleca la muncă peste hotarele țării, prin asigurarea transferului cu achitarea serviciilor de transportare și ridicarea actelor de identitate ce a constituit un impediment pentru deplasare liberă, inclusiv revenirea în țară, cu cazare în condiții nefavorabile și forțarea contra voinței de a presta munci, a căror remunerare nu s-a efectuat deplin și la timp, lipsa probatoriului în confirmarea cuantumului prejudiciului cauzat, ne influențând asupra încadrării juridice a faptei, de rând ce infracțiunea vizată cum s-a arătat mai sus, face parte din categoria celor formale.*

Toate aceste împrejurări denotă corectitudinea încadrării acțiunilor inculpaților la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal și nu la art. 168 alin. (1) Cod penal, deoarece obținerea muncii de la V. Babei contrar voinței lui s-a efectuat prin constrângere și înșelăciune, ca urmare a traficului lui.”

Tot aici, mai urmează de enunțat că, la etapa precedentă de judecare a prezentei cauze, toate chestiunile disputate în procedura de recurs au fost puse în discuție de instanța de apel, respectiv în decizia adoptată se conțin argumentele privitor la netemeinicia criticilor aduse de avocatul Duca D., care pledează pentru achitarea inculpatului Gore F.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în hotărârile judecătorești contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Prin urmare, în opinia Colegiului penal, în speța dată, instanțele de fond rezultând din ansamblul probator administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată, corect au respins alegațiile părții apărării precum că Gore F. urmează a fi achitat.

Vizavi de alegațiile apărătorului precum că, inculpatul, anterior a fost tras la răspundere penală pentru aceeași faptă, existând în privința lui o hotărâre definitivă de condamnare, Colegiul menține poziția instanței de apel, în acest sens, de respingere a acestor argumente, ca nefondate.

În primul rând, aici se relevă că, potrivit bazei factologice rezultate din sentința Judecătoriei Ungheni din 02 iulie 2015, Gore F. a fost învinuit și, ulterior, condamnat pentru recrutarea, transportarea și forțarea contra voinței de a presta munci, în perioada lunilor august-decembrie 2012, ianuarie-aprilie 2013, septembrie-noiembrie 2013 și decembrie 2013-aprilie 2014, i-au recrutat pe Daradaica M., locuitoarea sat. Costuleni, Ungheni, Daradaica M. locuitoarea sat. Măcărești, Ungheni, Lazariuc Al. locuitorul sat. Zagarancea, Ungheni, Antoci Eu. locuitoarea sat. Zagarancea, Ungheni, Cazacu C. locuitorul sat. Măcărești, Ungheni și Horoșovschi S. locuitorul sat. Bahmut, Călărași,

precum și pe Vidrașcu V., cărora le-au confiscat pașapoartele personale, procurându-le bilete de călătorie, asigurându-le transportarea din localitățile de baștină din R. Moldova în Federația Rusă, regiunea Lipețk, sat. Agronom și regiunea Voronej sat. Crîlovka. (f.d. 77, vol. II)

Printre părțile vătămate menționate în sentința de mai sus, traficate de inculpat, Babei V. nu se regăsește, cu toate că acesta a fost traficat în perioada august-decembrie 2012. Respectiv, rămâne a fi doar declarativă afirmația apărătorului Duca D. precum că, anterior, Gore F. a fost tras la răspundere penală pentru aceeași faptă, existând în privința lui o hotărâre definitivă de condamnare.

Mai mult, din actele procedurale întocmite de instanța de apel, se observă că apărătorul a invocat drept temei de recuzare a completului de judecată, faptul că, aceiași judecători s-au pronunțat anterior asupra legalității sentinței Judecătoria Ungheni din 02 iulie 2015, adică într-o cauză conexasă cu aceasta.

Recuzarea este procedura prin intermediul căreia părțile la proces invocă existența unei suspiciuni cu privire la lipsa de imparțialitate a instanței de judecată care examinează cauza. Recuzarea judecătorilor se fundamentează în aspect normativ pe art. 34 Cod de procedură penală, potrivit căruia în cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei. Pentru aceleași motive, judecătorul poate fi recuzat și de către părțile în proces. Recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi propusă, de regulă, înainte de începerea cercetării judecătorești.

În conținutul încheierii instanței de apel de respingere a cererii de recuzare înaintată de apărătorul Duca D. completului de judecată constituit din: Revenco A., Rățoi E. și Liulca Gh., se menționează expres că: „Potrivit prevederilor art. 33 alin. (2) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală: dacă el a luat în această cauză hotărâri anterioare judecătoria în care și-a expus opinia asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului și dacă există alte circumstanțe care păun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.

Astfel, conform prevederilor menționate, în cererea de recuzare înaintată judecătorilor Revenco A., Rățoi E. și Liulca Gh., de către avocatul Duca D. în interesele inculpatului Gore F. nu se constată temeiuri prevăzute de art. 33 Cod de procedură penală, deoarece din sentința Judecătoria Ungheni din 02 iulie 2015 Gore F. și Deadebaev T. au fost condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, iar în cazul dat au figurat alte părți vătămate: Daradaica M., locuitoarea sat. Costuleni, Ungheni, Daradaica M. locuitoarea sat. Măcărești, Ungheni, Lazariuc Al. locuitorul sat. Zagarancea, Ungheni, Antoci Eu. locuitoarea sat. Zagarancea, Ungheni, Cazacu C. locuitorul sat. Măcărești, Ungheni și Horoșovschi S. locuitorul sat. Bahmut, Călărași și Vidrașcu V. Prin sentința Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2018 inculpații Gore F. și Deadebaev T. au fost condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe cauză fiind partea vătămată Babei V. astfel cele două cauze nu au nici o tangență.”

În consecință, reținând că nu are niciun fundament legal cererea de recurs întemeiată pe motivele enunțate în pct. 6 din prezenta decizie, care de altfel nu se

circumscriu nici procedurii de recurs ordinar reglementate de art. 420 - 436 Cod de procedură penală, autorul referindu-se preponderent la chestiunea de apreciere a probelor și la alte aspecte deja discutate la etapa judecării apelurilor, Colegiul va declara ca inadmisibilă această cerere, pentru că o consideră vădit nefondată.

Așadar, având în vedere cele consemnate supra, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, după cum afirmă recurentul, ci dimpotrivă în cauză există o concordanță deplină între situația de fapt și de drept stabilită de instanțe și materialele dosarului deferit judecării, astfel neexistând vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarat de avocatul Duca D.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Duca Denis în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe Gore Fiodor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 decembrie 2018.

Președinte

COVALENCO Elena

Judecător

CATAN Liliana

Judecător

DIACONU Iurie